

BURHANETTİN DURAN**Batı'ya mı Avrupa'ya mı "Elveda"?**

Trump'ın ABD başkanı seçilmesinin etkileri üzerine kafa yoranların başında Avrupalı siyasetçiler geliyor. Zira ABD'nin İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra üstlendiği küresel liderlik rolünü terk etmesinden en fazla etkilenecek bölgelerin başında Avrupa ve Ortadoğu bulunuyor.

Bu da hem doğrudan hem dolaylı olarak Avrupa başkentlerinin yeni jeopolitik sorunlarla boğuşmak durumunda kalması demek. Amerikan milliyetçiliğini öne çıkaran ve küresel yüklerinden kurtulmak isteyen Trump yönetiminin nasıl bir dünya düzeni kurmaya yöneleceğini konuşmak şu aşamada "**fili tarif etmek**" gibi. Ancak yine de ağırlıklı görüş, realist ve güce dayalı bir ilişki düzlemi öngörüyor.

Büyük ülkeler olarak ABD, Çin ve Rusya arasında bir güçler dengesi kurulması hayli olası. Bu da Niall Ferguson'un işaret ettiği gibi Trump döneminde ABD'nin Wilsoncu düzen anlayışından tümüyle uzaklaşarak Rooseveltçi bir stratejiye yönelmesi anlamına geliyor.

Wilson, maliyetini ABD'nin üstlendiği "**kolektif güvenliğe**" önem verirken Roosevelt "**milli menfaat, askeri gücün büyüklüğü ve güçler dengesine**" inanıyordu. Trump'ın da "**muktedir**" liderlerin yönettiği önde gelen güçlerin dengesine dayalı bir düzen hayal ettiğini söylemek pekala mümkün.

Söz konusu düzende rekabetin ve pazarlığın daha çıplak- acımasız olacağı yeni bir denge kurulacak. İşte böylesi bir dengede Avrupa'nın işi hayli zor. Tek sorun Trump yönetiminin NATO harcamalarını Avrupalı devletlere fatura etmesi ya da ticaret anlaşmalarını yenilemesi olmayacak.

Britanya'nın AB'den ayrılmasına ek olarak birlik içinde Almanya ve Fransa'nın da kendi milli siyasetlerini önelemek zorunda kalacakları yeni bir jeopolitik kırılma gerçekleşebilir.

Bu kırılma Avrupa'nın iki dünya savaşından sonra ABD ile kurduğu Atlantik ittifakının yıkılması demek.

Almanya eski dışişleri bakanı J. Fischer tam da bu tehlikeye dikkat çekerek bildiğimiz "**Batı'ya elveda**" diyeceğimizi öngörüyor. Batı'nın "**20. yüzyılda doğmuş Atlantik ötesi bir kavram**" olduğunu vurguluyor ve ekliyor:

"Esasen Batı, ABD'nin müttefiklerini savunma taahhüdü üzerine inşa edildi. ABD bu hayati rolü oynamazsa Batılı düzen var olamaz... Avrupa, ABD'ye stratejik olarak vekâlet edebilmek için fazlasıyla zayıf ve bölünmüş halde... Bu sebeple, bugün hemen herkesin bildiği şekliyle Batı dünyası, çok çok büyük bir ihtimalle gözlerimizin önünde son nefesini verecek."

Aslında ABD'nin küresel "**sorumluluklarını**" terk etmesi ile sadece Batı'nın geleceği tehlike altında değil.

Bildiğimiz Avrupa'nın geleceği de tehdit altında.

Avrupa hem içe kapanma hem de bütünlüğünü koruyamama problemiyle yüzleşebilir. Halen göçmen karşıtlığı, yabancı düşmanlığı ve İslamofobi gibi konular etrafında istikrarsızlaşan Avrupa, Almanya ve Fransa arasındaki güç birliğini de kaybedebilir. Bu da Avrupa "**fikrinin**" krizi olur.

Rusya'nın Doğru Avrupa üzerindeki baskısına Trump'ın tepkisiz kalması gibi ihtimaller daha da yıkıcı sonuçlar üretecektir. Trump'ın Ortadoğu'ya "**İslamcı radikalizmle**" mücadele ve İran'ın sınırlandırma öncelikleri ile yaklaşması da Avrupa'yı istikrarsızlaştıracak boyutlar içeriyor. Suriye iç savaşı sebebiyle "**göçmenler**" ve "**yabancı terörist savaşçılar**" tehdidi ile yüzleşen Avrupa daha fazlasından korunmak için Türkiye ile yakın işbirliğine mecbur.

Aslında ABD ve Rusya arasında jeopolitik bir sıkışma yaşama ihtimali Avrupa ve Türkiye'yi birbirine yakınlaşmaya icbar ediyor. Bakalım; Türkiye'yi PKK ve FETÖ terörü ile mücadelede yalnız bırakan Avrupa başkentleri stratejik çıkarlarının ne zaman farkına varacak?

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Trump doktrinini beklerken... (9.12.2016)**
- > **Avrupa'da liderlik krizi ve İtalya (6.12.2016)**
- > **Halep düşerse... (3.12.2016)**

SABAH

SABAH